

Asia: VM036:01/2015, VM/533/00.01.00.01/2015

Sisäisen valvonnan arviointikehikko

Lausunnonantajan saate

Tähän voitte tarvittaessa lisätä saatteen lausunnolle.

Valtiokonttorin lausunto sisäisen valvonnan arviointikehikosta ja siihen sisältyvästä ohjeesta, 22.2.2018 Dnro VK/1163/00.02.04/2017.

Valtiokonttorin sisäinen tarkastus on käynyt läpi uudistuneen sisäisen valvonnan arviointikehikon, siihen liittyvän ohjeen sekä lausuntopyynnön kysymykset.

Yleistä

Onko aineistokokonaisuus (arviointikehikko ja ohjedokumentti) käyttökelpoinen sisäisen valvonnan arvioinnissa?

Kyllä

Onko asioiden esittämistapa riittävän selkeä ja kieleltään ymmärrettävä?

Kyllä

Ohje

Onko ohjedokumentti (Word) sisällöltään käyttökelpoinen sisäisen valvonnan arvioinnin tukena?

Osittain, parannettavaa on seuraavissa asioissa: [Ohjeeseen tai arviointitaulukkoon voisi avata enemmän arvioinnissa käytettyjä termejä, jotta niiden erot ja sisältö selkiytyisivät esimerkiksi erot ohjausympäristö, toimintaympäristö välillä, jatkuva arvioni.]

Arviointikehikko

Arviointikehikko on luonteeltaan suositus, jota voi muokata viraston käyttöön sopivaksi.

Soveltuuko kehikko (Excel) kokonaisuutena arvioinnin ja tiedonkeruun pohjaksi virastossanne?

Osittain, parannettavaa on seuraavissa asioissa: [Onko mahdollista saada eri vuosien arviot taulukkoon ja siten nähdä arvion kehittyminen, vertailu edelliseen arvioon.]

Onko arvioinnin tekeminen osa-alueittain (5 kpl) ja periaatteittain (17 kpl) toimiva?

Ei, miksi? [Arviointi osa-alueittain (5 kpl) ja periaatteittain (17 kpl) on toimiva. Joissakin kohdissa periaatteen ja sen alla olevien kohtien / kysymysten välillä on ristiriita. Samaan asiaan liittyviä kohtia voi olla useamman periaatteen alla, samaa asiaa tulisi kysyä/arvioida vain kerran.]

Seuraavissa vastauksissa lausunnonantajia pyydetään yksilöimään muutostarpeet esim. käyttämällä periaatteen/tavoitetilan numeroa. Vastauksissa voi esittää kommentteja osa-alueiden määritelmäteksteistä sekä periaatteiden/tavoitetilojen määristä ja muotoiluista.

Ovatko osa-alueen Ohjausympäristö määritelmä sekä viisi periaatetta ja näiden tavoitetilakuvaukset tarkennuksineen selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei, muutosehdotukset seuraaviin kohtiin [esim. Kohta 1.2: ehdotettava muutos]: [Joidenkin osa-alueisiin liittyvien periaatteiden ja niiden alla olevien tavoitetilaan liittyvien kysymysten välillä saattaa olla ristiriitaa tai sama aihe on useammalla osa-alueella ja nämä olisi hyvä yhdistää loogiseksi kokonaisuudeksi ja yhteen osa-alueeseen, jolloin samaan aiheeseen vastataan vain kerran. Esimerkkinä; Osa-alueen Ohjausympäristö Periaate 1: Viraston johto edistää esimerkillään ja vaatimuksillaan rehellisyyttä ja valtion arvojen mukaista toimintaa on alakohhta 1.3 kysymys ”Poikkeamiin reagoidaan johdonmukaisesti ja oikeudenmukaisesti” ja saman osa-alueen Periaatteen 5: Viraston henkilöstö tuntee vastuunsa si-säisestä valvonnasta ja pystyy osoittamaan huolehtineensa siitä, alakohdassa 5.3 on kysymys ”Henkilöstö raportoi havaitsemistaan poikkeamista viraston toiminnassa”. Kysymykset liittyvät läheisesti toisiinsa ja olisi hyvä, jos nyt eri periaatteiden alla olevat kysymykset voisi yhdistää yhdeksi loogiseksi kokonaisuudeksi. Poikkeamiin reagoimisesta on myös osa-alueessa Valvontatoimenpiteet alakohdan kysymyksessä 12.3 ”Poikkeamin puututaan oikea-aikaisesti”. Samoin ovat kohdat 1.1, 1.2 ja 12.1 lähellä toisiaan ja niiden osalta voisi selkiyttää periaatteiden 1 ja 12 välistä eroa ja poistaa päällekkäisiä asioita. Kohta 2.1 on laaja kysymys ja voi olla vaikea vastata kokonaisuutena. Kohta 3.4 rekrytointi kuuluuko periaatteen 4 alle. Ovatko kohdat 3.2 ja 5.1 käytännössä samaa asiaa, voiko niitä yhdistää. Kohta 5.3 ja 1.3 ovatko enemmän valvontaa kuin ohjausympäristöä?]

Ovatko osa-alueen Riskien arviointi määritelmä sekä neljä periaatetta ja näiden tavoitetilakuvaukset tarkennuksineen selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei, muutosehdotukset seuraaviin kohtiin: [Kohta 6.1 epäselvä mitä tarkoittaa. Pitäisikö arvioida ohjaavatko strategiset tavoitteet viraston toimintaa? Sisältyykö kohta 8.3 jo kohtaan 8.1, pitäisikö olla muodossa Virastossa on väärinkäytösriskien arviointi ja käsittelyprosessi. Kohta 9.3 mitä tarkoitetaan virasto arvioi, kohtaan vastaamine voi olla vaikeaa.]

Ovatko osa-alueen Valvontatoimenpiteet määritelmä sekä kolme periaatetta ja näiden tavoitetilakuvaukset tarkennuksineen selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei, muutosehdotukset seuraaviin kohtiin: [Kohdat 11.1 ja 11.2 ovat tarkalla tasolla verrattuna arviointitaulukon muihin kysymyksiin . Onko kohta 11.4 osa riskienhallintaa/riskienhallintamenettelyjä? Periaatteen 1 ja periaatteen 12 välillä (12.1) saattaa olla päällekkäisyyksiä. Virasto- ja organisaatorajat ylittävissä prosesseissa voi viitteenä olla myös sopimukset, joissa myös määritellään vastuista.]

Ovatko osa-alueen Tieto ja viestintä määritelmä sekä kolme periaatetta ja näiden tavoitetilakuvaukset tarkennuksineen selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei, muutosehdotukset seuraaviin kohtiin: [Periaatteen 13 alakysymyksistä puuttuu muu mahdollinen tieto kuin talous ja tuloksellisuus sekä tuottavuustieto. Voisiko olla Johto saa oikea-aikaista tietoa päätöksenteon tueksi (uses relevant information). Kohta 14.4 liittyykö enemmän väärinkäytösten käsittelyprosessiin kuin viestintään.]

Ovatko osa-alueen Seurantatoimenpiteet määritelmä sekä kaksi periaatetta ja näiden tavoitetilakuvaukset tarkennuksineen selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Tukevatko arviointikehikon vapaasti täytettävät lisäsarakeet (nykytila, viitteet) arviointia ja tiedonkeruuta?

Kyllä

Arviointiasteikko

Onko neliportainen arviointiasteikko toimiva?

Kyllä

Arvioinnissa lähtökohtana on, että heikon arvosanan (0 tai 1) antaja joutuu ehdottamaan jatkotoimenpiteitä. Onko tämä toimiva ratkaisu?

Ei, miksi? [Vastauksena kyllä. Arviointikehikon luonnoksessa on että jos arvio nykytilasta on 0 pitää kertyoa, miksi periaatetta ei ole arvioitu ja jos arvio on 1 tai 2 pitää kertoa mihin ohjauksen ja johtamisen kehittämistoimenpiteisiin on ryhdytty. Ratkaisu on toimiva.]

Vapaamuotoinen palaute

Palautetta arviointikehikosta edellä olleiden vastausten lisäksi:

Arviointikehikko toimii kun sitä voidaan tarvittaessa muokata käyttäjän tarpeisiin sovelutuvaksi.

Arviointikehikon käännös ruotsiksi

Onko arviointikehikosta tarpeen tehdä kirjanpitoyksikölle käännös ruotsiksi?

Ei

Muut kehittämis ehdotukset

Tässä voitte esittää tarvittaessa muita havaintoja ja kehittämis ehdotuksia, jotka eivät tulleet esiin edellä olevissa vastauksissa:

-

Kaski-Nurmi Arja
Valtiokonttori - Sisäinen tarkastus